

Regionkontoret
Välj verksamhetsområde
Ludvig Simonsson
Processledare

Beslutsförslag

Datum	Diarienummer
2024-10-18	RS230670

Regionstyrelsen

Informationsärende om lägesbild för uppfyllnad av mål i Trafikförsörjningsprogram samt behov av målrevidering

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att

- anteckna att information har lämnats till styrelsen.

Sammanfattning

Revideringsarbetet för Region Hallands trafikförsörjningsprogram 2021-2025 påbörjades under våren 2023 och beräknas pågå till juni 2026. Inom ramen för revideringen kommer förvaltningen bland annat att göra en översyn av programmets mål. Översynen görs mot bakgrund av att ett flertal omvärldsfaktorer riskerar att påverka måluppfyllnaden. Inom ramen för översynen görs även en sammanställning av hur lägesbilden för måluppfyllnaden ser ut.

Bakgrund

Trafikförsörjningsprogrammet innehåller ett långsiktigt och ett kortsiktigt mål för kollektivtrafiken. Det långsiktiga målet anger att ”kollektivtrafiken i Halland ska bidra till hög attraktivitet och en hållbar samhällsutveckling”. Programmets kortsiktiga mål anger att ”resandet med kollektivtrafiken ska öka och vara attraktivt”. Till det långsiktiga målet finns sju delmål knutna. Till programmets kortsiktiga mål finns fem delmål knutna.

Förvaltningen bedömer att de i trafikförsörjningsprogrammet gällande målen för kollektivtrafiken behöver vara föremål för en översyn i samband med den pågående revideringsprocessen. Under pandemiåren 2020-2022 minskade flera av de nyckeltal som mäter uppfyllanden av målen i trafikförsörjningsprogrammet och kollektivtrafikplanen.

Ett av delmålen anger att kollektivtrafiken ”ska bidra till positiv ekonomisk utveckling genom att bidra till tillväxt genom arbetsmarknadsförstoring”. Delmålet är knutet till det långsiktiga målet och följs upp genom att studera flyttningsöverskottet från övriga Sverige till Hallands län, så kallat ”flyttnetto”. I relativa tal har Halland haft den högsta nettoinflyttningen i Sverige under 2000-talet och i faktiska tal den fjärde högsta. Under 2023 hade Halland ett positivt inrikes flyttnetto på 529, vilket är den femte högsta nivån i riket. I förhållande till folkmängd är det den fjärde högsta nivån. Flyttnettot har minskat i Halland under de senaste åren, vilket det också gjort i de flesta andra regioner. Halland är fortsatt en av landets mest attraktiva boenderegioner, även om regionens relativa position har försämrats något de senaste åren.

Det kan konstateras att en återhämtning för en stor andel av nyckeltalen har skett sedan pandemin, men inte för samtliga. Målet om 30% marknadsandel för kollektivtrafiken år 2030 och målet om en självfinansieringsgrad på 60% är två mål som inte lyckats återhämta sig efter pandemiårens nedgångar. Detta bedöms vara en konsekvens av ett flertal omvärldsfaktorer som har påverkat måluppfyllnaden negativt. Ändrade resvanor till följd av pandemin, ökat distansarbete, kostnadsökningar och infrastruktursatsningar med senarelagt färdigställande bedöms vara faktorer som haft en negativ påverkan. De båda målen är därför i behov av en översyn. I samband med en sådan översyn kommer även de övriga målen att analyseras utifrån nuläge, den utveckling som skett och kommande utveckling.

Under pandemin sjönk kollektivtrafikens marknadsandel från den högsta uppmätta siffran 18,1 % år 2019 till 12,4% under åren 2020 och 2021. Denna siffra har ännu inte återhämtat sig och låg för helåret 2023 på 16,2%. 2022 tog Hallandstrafiken fram scenario innehållandes två återhämtningskurvor för marknadsandelen efter pandemin. Scenariot visade att 30% marknadsandel 2030 skulle vara möjligt att nå under förutsättning att planerade infrastrukturprojekt färdigställs enligt tidplan. I dagsläget är det känt att flera planerade projekt har förskjutits i tid och i stället kommer färdigställas bortom eller nära inpå 2030.

Kollektivtrafikens självfinansieringsgrad sjönk från 55,9 % år 2019, till 33,4 % året efter, för att sedan stiga till 37,4% år 2021 och 52,9 % 2022. Under 2023 föll sedan självfinansieringsgraden tillbaka något till 51,9 %. Färre reste med kollektivtrafiken under pandemin. När restriktioner hävdes och smittspridningen minskade ökade resandet sedan kraftigt men har inte lyckats nå upp till 2019 år nivåer igen. Resandemönstren har förändrats hos resenärerna i efterdyningarna av pandemin. Distansarbetet har ökat hos de grupper som har möjlighet att jobba hemifrån och kostnaderna för transportinfrastrukturen har ökat utan att ha kunnat kompenseras fullt ut med prishöjningar för resenärerna. Sammantaget har detta haft en negativ påverkan på självfinansieringsgraden.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Förvaltning

Krister Björkegren
Regiondirektör

Bo-Josef Eriksson
Regional utvecklingsdirektör

Bilaga:

Styrelsens/nämndens beslut delges

Expedieras ej.